

ถอดองค์ความรู้จากศูนย์เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร หรือแปลงใหญ่

๑.เรื่อง กระบวนการลดต้นทุนการผลิตมังคุดคุณภาพ

๒.ชื่อเกษตรกรเจ้าขององค์ความรู้ นางสาวอนุสร กสิกรรม

เกิดเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

หมายเลขบัตรประชาชน ๓ ๒๑๐๓ ๐๐๕๖๘ ๕๙ ๑

ที่อยู่ ๑๐๗ หมู่ ๕ ตำบลกรำ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

โทรศัพท์ ๐๘๑-๖๘๖๕๖๖๑

๓.ความเป็นมา

นางสาวอนุสร กสิกรรมเป็นคนบ้านกรำโดยกำเนิด ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราและสวนมังคุดในพื้นที่ ๕ ไร่ ในระยะเริ่มต้นการทำสวนผลไม้จะทำตามที่บรรพบุรุษบอกสอนกันมา และการขายผลผลิตก็ขายเช่นเดียวกับเพื่อนบ้าน ในพื้นที่ตำบลกรำ ซึ่งจะประสบกับปัญหาด้านการตลาดมาโดยตลอด

ในปี ๒๕๔๙ เกิดแนวคิดที่จะผลิตมังคุดให้มีคุณภาพ เพื่อให้ผู้บริโภคได้บริโภคมังคุดที่มีคุณภาพปลอดภัยจากสารพิษตกค้างและต้องการแก้ไขปัญหาด้านราคาผลผลิตตกต่ำในช่วงผลผลิตกระจุกตัว ต้องการจะพัฒนาผลผลิตเพื่อการส่งออกในอนาคต จึงได้ทำการศึกษาวิธีการผลิตมังคุดให้คุณภาพตามความต้องการของตลาดภายในและนอกประเทศ แต่การผลิตมังคุดคุณภาพนั้นมีต้นทุนการผลิตที่สูงถึง ๑๓,๐๐๐ บาทต่อไร่จึงมีแนวคิดที่จะลดต้นทุนการผลิตมังคุดคุณภาพโดยได้เข้ารับการศึกษาจากนักวิชาการของหน่วยงานราชการและเอกชน ทุกครั้งถ้ามีโอกาส จากเพื่อนบ้านที่ประสบความสำเร็จในการทำสวนมังคุดและศึกษาดูงานจากสวนต่างๆทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด ได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในสวนมังคุดของตนเองจนประสบสำเร็จ

๔.องค์ความรู้ในการประกอบอาชีพ และงานที่ภาคภูมิใจ

จากการที่ได้รับความรู้จากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ทั้งความรู้จากการศึกษาดูงาน จึงมีโอกาสได้รับความรู้ใหม่ๆและนำความรู้ดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในสวนของตนเอง ได้มีการลดต้นทุนการผลิตมังคุดให้มีคุณภาพโดยเริ่มจากการตรวจวิเคราะห์ดิน ได้นำดินในสวนทุกสวนส่งตรวจวิเคราะห์เพื่อหาธาตุอาหารที่มีอยู่ในดิน เพื่อที่จะได้ใส่ปุ๋ยให้ถูกต้องกับความต้องการของพืช มีการใส่ปุ๋ยหมักและปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ ได้ทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพจากวัสดุเหลือทางการเกษตรในสวนใช้เอง ทำให้มีการใช้ปุ๋ยเคมีน้อยลง เป็นการลดต้นทุนการผลิตอย่างหนึ่ง ใช้หลักการการกักน้ำเพื่อการควบคุมการออกดอกของมังคุด และการป้องกันแมลงศัตรูพืช มีการสำรวจการระบาดของศัตรูพืช ถ้าพบการระบาดของใช้สารเคมีแบบผสมผสาน ถ้าไม่พบความเสียหายจากการทำลายของแมลงศัตรูพืชมากนัก ก็จะไม่มีการใช้สารเคมี การจัดการกระบวนการผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตคุณภาพ ซึ่งมีการดำเนินการตามหลักวิชาการตั้งแต่การเตรียมดิน หลังการเก็บเกี่ยว การเตรียมต้นก่อนการออกดอก การจัดการต้นระยะออกดอกถึงก่อนการเก็บเกี่ยว การจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตที่ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ต่อมาได้นำความสำเร็จจากการทำสวนมาถ่ายทอดให้เกษตรกรในหมู่บ้านและตำบลใกล้เคียงให้เกษตรกรเหล่านั้นได้ปฏิบัติตาม

๕.สรุปองค์ความรู้ที่ใช้

๕.๑ การลดต้นทุนการผลิตมังคุดคุณภาพลดลงจากเดิม ๒,๖๐๐ บาทต่อไร่ โดยวางเป้าหมายในการผลิตมังคุดไว้การผลิตมังคุดคุณภาพปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP ซึ่งมีวิธีการลดต้นทุน มีการปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

การผลิตปุ๋ยใช้เองจากเศษวัสดุในครัวเรือน โดยนำเศษวัสดุทางการเกษตร ใช้ร่วมกับปุ๋ยเคมี สามารถลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีลงได้ ๒๕ กิโลกรัม/ไร่ สามารถลดต้นทุนลง ๕๐๐ บาท/ไร่

การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เก็บตัวอย่างดินวิเคราะห์หาปริมาณธาตุอาหารในดิน คำนวณสูตรปุ๋ยปริมาณที่จะใช้ สามารถลดต้นทุนลง ๕๐๐ บาท/ไร่ มีหน่วยงานของกรมพัฒนาที่ดินช่วยในการเก็บตัวอย่างดินไปวิเคราะห์ และกรมวิชาการเกษตรเข้ามาช่วยให้คำแนะนำการใช้ปุ๋ย

การรวมกันซื้อปัจจัยการผลิต ได้แก่ ปุ๋ยเคมี รวมกันซื้อปุ๋ยเคมีได้ในราคา ๘๐๐ บาท/กระสอบ จากเดิมราคา ๑,๐๐๐ บาท และสารสกัดจากสาหร่ายรวมซื้อจากเดิมเดิมราคา ๔๕๐ บาท/ลิตร ลดลงเหลือ ๓๕๐ บาท/ลิตร

การกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน ได้แก่ การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบิวเวอร์เรีย น้ำส้มควันไม้ สารสกัดจากสมุนไพรสามารถลดการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช สามารถลดต้นทุนลง ๑,๐๐๐ บาท/ไร่

การผลิตมังคุดไว้การมั่งคุดคุณภาพปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP เริ่มตั้งแต่การเตรียมความพร้อมของต้นหลังการเก็บเกี่ยวจนถึงการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อให้ได้ผลผลิตมังคุดที่มีคุณภาพ

๕.๒ การตลาด

มีการวางแผนด้านการตลาด เมื่อมังคุดเริ่มออกดอก ได้ประสานกับทางสำนักงานเกษตรอำเภอแกลงและสำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง ขอข้อมูลการคาดคะเนผลผลิตและช่วงเวลาที่ยังคงจะออกสู่ตลาด นำมาวิเคราะห์เพื่อหาตลาดรองรับและหาแหล่งกระจายผลผลิต ต้นทุนการผลิตลดลงแต่คุณภาพผลผลิตมังคุดยังคงเดิมทำให้มีการติดต่อกับผู้รับซื้อล่วงหน้าและซื้อขายผลผลิตในรูปของกลุ่ม โดยจะมีบริษัทผู้ส่งออกและผู้จำหน่ายภายในประเทศเข้ามารับซื้อผลผลิต ทำให้มังคุดในสวนไม่เคยประสบปัญหาด้านการตลาด

๖. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

-มีความขยัน มานะอดทน ต่อสู้กับปัญหาอุปสรรคต่างๆและหมั่นเพียรหาความรู้เพิ่มเติมและมีการแบ่งปันถ่ายทอดความรู้แลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนบ้าน

-หาวิธีลดต้นทุนการผลิตและหาวิธีเพิ่มผลผลิต โดยการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน การรวมกลุ่มซื้อปัจจัยการผลิต ใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพหรือปุ๋ยอินทรีย์ซึ่งเป็นการนำวัสดุที่เป็นของเสียมาใช้มาแปรสภาพให้เกิดประโยชน์และรักษาสิ่งแวดล้อม

-ต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและลูกค้า โดยการขายมังคุดมีคุณภาพที่ดีให้แก่ผู้บริโภค

-ให้ความสำคัญต่อเจ้าหน้าที่ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนทั้งทางด้านการผลิต การลดต้นทุนและด้านการตลาด

๗. แนวคิดในการทำงาน

-ต้องการลดต้นทุนการผลิตการผลิตมังคุดที่ดีมีคุณภาพ ปลอดภัยจากสารเคมีที่ใช้ในการผลิต ต้องการให้ผู้บริโภคมีความเชื่อมั่น เมื่อผู้บริโภคซื้อไปแล้วสามารถรับประทานได้ทุกผล

-ต้องการผลิตมังคุดที่เป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศ โดยการผลิตที่ดีมีคุณภาพได้ขนาดตามความต้องการ ปราศจากการทำลายของโรค/แมลง ปราศจากอาการเนื้อแก้วภายในผล

๘.หลักคิดในการประกอบอาชีพการเกษตร

ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้สนใจ ใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ มาประยุกต์ร่วมกับเทคโนโลยีการผลิตใหม่ๆ นำมาปฏิบัติให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม สามารถลดต้นทุนการผลิตแต่ผลผลิตมีคุณภาพสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค ดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และทำประโยชน์เพื่อชุมชน

๙.ที่มาของข้อมูล (ผู้ถอดองค์ความรู้)

นายชานน ถนนวงษ์ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
สำนักงานเกษตรอำเภอแกลง จังหวัดระยอง